

ÅRSMELDING 2014

VOKSENOPPLÆRINGSFORBUNDET
STUDIEFORBUNDENES INTERESSEORGANISASJON

Innhold

- 3 Innledning
- 4 Engasjement reddet statstilskuddet
- 5 Regelverksutvalget
- 6 VOFO i mediene, på nett og i sosiale medier
- 7 Ny nettside - vofo.no
- 8 Arendalsuka – Lær noe nytt
- 9 VOFO Læring og kompetanse – kursåret
- 10 Prosjekter: KursAdmin, Inkludera flera
- 11 Prosjekter: Bærekraftsutdanning, Democratic Study Circles, Skills Bank
- 12 Aktiviteter og tildelinger
- 13 Regioner
- 14 Representasjon og samarbeidspartnere
- 16 Årsberetning
- 18 Studieforbund med medlemsorganisasjoner
- 22 Styret & ansatte
- 23 Etterord

Innledning

2014 – Året da vi stod sammen når det gjaldt som mest og det ga resultater. Ja, vi snakker om kampen om statsbudsjettet, kampen om anerkjennelse av kursvirksomheten i regi av ideelle organisasjoner, synliggjøringen av merverdien for samfunnet, myndighetene, for den enkelte. Resultatet ble full reversering av kuttforslagene og kampen ble lagt merke til!

Mye av 2014 har blitt viet politiske prosesser, som for eksempel arbeidet med evaluering av tilskuddsordningen i regi av Kunnskapsdepartementet og deltakelse på Arendalsuka for å nevne noen utenom Statsbudsjettarbeidet.

Arbeidet med regelverksarbeidet startet opp sommeren 2014, hvor styret i VOFO nedsatte et utvalg som skal gå gjennom ordningen og utarbeide endringsforslag til drøfting i organisasjonen før de blir overlevert departementet. Dette har vært og er et utfordrende arbeid, og et arbeid som har ført til mange diskusjoner internt. Men organisasjonen har landet ned på konklusjoner som forhåpentligvis vil bringe oss videre.

Gledelig er det å observere at interessen for voksenpedagogisk kompetanseheving er stigende i organisasjonen. VOFOs kurs i voksenpedagogikk er del av et samarbeidsprosjekt med Vox, og ut ifra interessen å spore så engasjerer temaet deltakerne. Det samme gjelder seminarene innen VOFO Læring og kompetanse.

VOFO har blitt mer synlig i media og gjennom de sosiale mediene det siste året. Spesielt har bruk av Facebook som en kanal for å nå ut og som en kanal for intern mobilisering av studieforbund, regioner og medlemsorganisasjoner vært vellykket.

Arbeidet med en felles digital plattform for studieforbundene kurshåndtering og rapportering har stått i fokus også i 2014. Det er et stort arbeid og fortsatt gjenstår det forbedringer for studieforbund og VOFO får full effekt av de fellesløsningene som finnes.

VOFOs generalsekretær gjennom 17 år, Sturla Bjerkaker, gikk av 1. september og overlot stafett-pinnen til Gro Holstad, som kom fra stillingen som assisterende generalsekretær i Diabetesforbundet. En stor takk til Sturla for jobben som er gjort disse årene.

Jeg vil med dette rette en stor takk til alle tillitsvalgte og ansatte i studieforbund, regioner, VOFO sentralt, kontoret for jobben som er gjort i 2014. Den har vært formidabel!

Sammen er vi sterke!

Inge Carlén

styreleder

Styreleder Inge Carlén

Engasjement reddet statstilskuddet

Regjeringen la fram sitt forslag til statsbudsjett den 8. oktober 2014. Budsjettproposisjonen inneholdt et forslag om tilskudd til studieforbundene for 2015 som var 34 millioner kroner lavere enn året før. Det innebar et reelt kutt på ca. 40 millioner når en tar hensyn til prisjusteringen. Samtidig inneholdt budsjettet et forslag om å kutte statstilskuddet til VOFO med 50 prosent, noe som ville være svært dramatisk for organisasjonen.

Sterk mobilisering

Forslaget om kutt ledet til en enorm mobilisering i Voksenopplæringsforbundet, VOFO-regionene, studieforbund, medlemsorganisasjoner og mange ulike lokale lag- og foreninger. Kampen ble kjempet på mange fronter, og arbeidet fikk en god start ved at mange studieforbundsrepresentanter var samlet hos VOFO til budsjettlunsj den dagen budsjettet ble lagt fram. Samme dag etablerte VOFO en Facebook-gruppe som ble sentral i koordineringen av innsatsen gjennom hele kampanjeperioden. Gruppen hadde nesten hundre medlemmer fra studieforbund og medlemsorganisasjoner og bidro til erfaringsdeling, god informasjonsflyt og raske beslutninger. Gjennom gruppen ble blant annet begrepet «studieforbundskuttet» etablert. Dette bidro til å gjøre vår felles budsjettkampanje gjenkjennelig over alt. Begrepet ble også adoptert av mange politikere.

Gro Holstad og representanter fra studieforbund og organisasjoner overleverer ti tusen underskrifter på Stortinget. Foto:VOFO

God politikerkontakt

Det ble gjennomført en lang rekke møter med sentrale politikere, både av VOFO selv, i samarbeid med studieforbund, og av studieforbund og organisasjoner separat. VOFO deltok med skriftlige innspill og fysisk på budsjettthøringer både i Kirke-, utdannings- og forskningskomite-

en (KUF) og i Finanskomiteen. Vi forfattet også en rekke notater med innspill og argumentasjon til de ulike partiene. Samtidig mobiliserte studieforbundene kraftig blant sine medlemmer, noe som bidro til at politikere ble påvirket fra mange ulike hold om samme sak – Studieforbundskuttet.

STATSBUDSJETTET

Ikke kutt studiestøtten

ØSTFOLD SANGERFORUM sier et rungende nei til kutt i tilskudd til studieorganisasjoner gjennom voksenopplæringsmidler. I forslaget til nytt statsbudsjett er midler til studieforbundene og dermed voksenopplæringsmidler til kor og andre som driver med opplæring av voksne redusert med 40 millioner kroner. Gjennom lag og foreninger av utallige slag får tusener av mennesker i landet vært en arena for utvikling og fellesskap. Dette er aktiviteter som i høyeste grad kommer lokalsamfunnene til gode. Mennesker som driver sangkor, musikkorps, kurs i lieredning, teatergrupper, it-kurs for seniorer, husflidslag og språkkurs, for å nevne noe, er en ressurs. De trenger en håndrekning og en erkjentlighet fra det offentlige, ikke å bli slått hånden av.

SLIKE KUTT i bevilgningene til studiearbeidet er et angrep på frivilligheten. Politikernes troverdighet står på spill med en slik behandling av frivillighe-

KULTUR: Østfold Sangerforum protesterer mot forslaget til mindre støtte til bl.a. korundervisning. **ARKIVFOTO**

ten, og er et dårlig bidrag til samarbeide. Vi i Østfold Sangerforum ber fylkets politikere å besinne seg.

FRA REGJERINGSERKLÆRINGEN til dagens regjering leser vi følgende: «Frivilligheten er en viktig arena for samarbeid, som har bidratt til å skape det samfunnet vi har i dag. Regjeringen vil bedre vilkårene for frivillige organisasjoner. De økonomiske ordningene må styrkes, reglene

bli enklere og byråkratiet mindre.»

REGJERINGSPARTIENE MÅ snu i denne saken. Dette er ikke å bedre de økonomiske ordningene eller gjøre vilkårene bedre for frivilligheten. Vi forventer at Kr, F, Venstre og de andre partiene på Stortinget stemmer ned forslaget. Sinnet i Frivillighets-Norge er stort.

PETTER SPEREN
Østfold Sangerforum

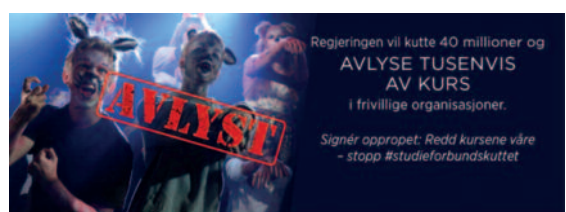
Ett av flere hundre nyhetssaker med reaksjoner i frivilligheten. Her: Østfold Sangerforum.

Sterk synlighet

Både fra VOFO og studieforbundenes sentralorganisasjoner, og fra regioner og lokale medlemsorganisasjoner ble det skapt et stort medietrykk. Til sammen kunne vi telle om lag to hundre leserinnlegg og redaksjonelle oppslag over hele landet i løpet av kampanjeperioden.

VOFO samlet inn over ti tusen underskrifter mot kuttet, samt innhentet signaturer til et opprop fra de største og mektigste frivillige organisasjonene.

Sosiale medier ble benyttet aktivt i budsjettkampen. Blant annet gjennom bannerkampanjen «AVLYST» på Facebook og twitterkampanjen #for40millioner.

Facebook-kampanjen "Avlyst" skapte engasjement.

Reversert kutt

Regjeringen har en samarbeidsavtale med Venstre og Kristelig Folkeparti, og forhandlet med disse partiene for å få flertall for budsjettet i Stortinget. Da samarbeidspartiene la frem sine alternative statsbudsjetter før forhandlingene startet, ble det klart at begge foreslo reversering av regjeringens kutt.

Etter budsjettforliket og forhandlingene i KUF-

komiteen ble resultatet at både studieforbundskuttet og kuttet til Voksenopplæringsforbundet reverseres fullstendig i budsjettet for 2015 – Et resultat av stort engasjement, formidabel innsats og gode støttespillere på Stortinget og i de politiske partiene.

I den endelige budsjettinnstillingen fra KUF-komiteen 4. desember finnes rekordmange merknader om studieforbundene og tilskuddet.

Interessepolitikk foregår hele året. I februar arrangerte VOFO frokostseminar for stortingsrepresentanter. Temaet var Oxford Research sin forskningsrapport om studieforbund. Foto: VOFO

Regelverksutvalget

Regjeringens Budsjettproposisjon for 2014 skriver om studieforbundene bl.a. at «Departementet vil i 2014 starte eit arbeid med å vurdere korleis tilskottsordninga, herunder lov og forskrift, kan utviklast for å betre måloppnåinga og gi ei meir effektiv forvaltning. Arbeidet vil skje i dialog med Vaksenopplæringsforbundet (VOFO), som er fellesorganisasjonen for studieforbunda, jf. post 73.»

Kunnskapsdepartementet (KD) initierte denne dialogen med VOFO 19. juni 2014, og samme dag nedsatte VOFOs styre et utvalg for å følge opp saken fra vår side. Utvalget rapporterer til VOFOs styre og hadde i beretningsåret fire møter.

Diskuterer ordningen

Utvalget har bl.a. sett på innretning av til-

skuddsordningen, de overordnede målene i loven, forvaltning av ordningen med gratis offentlige undervisningslokaler, oppmykning av lovregelen om elektronisk kommunikasjon og e-læring, kriterier for godkjenning av kurs, studieplanens sentrale rolle, vekting og normering.

Stortingsmelding

VOFOs bidrag er ment å inngå i en stortingsmelding om «livslang læring og utenforskap», som regjeringen ønsker å legge fram senhøstes 2015. Arbeidet i regelverksutvalget vil derfor fortsette inn i neste år.

Regelverksutvalget har bred representasjon blant studieforbundene og ledes av Trond Vegard Sagen Eriksen, daglig leder i Akademisk Studieforbund og medlem av VOFOs styre.

VOFO i mediene

VOFOs kommunikasjonsarbeid i 2014 var preget av tre store aktiviteter; arbeid med ny nettside, deltakelse på Arendalsuka og kampen mot statsbudsjettkuttene. Dette preget derfor også vår synlighet utad.

Nyhetsinnvalg

I beretningsåret har Voksenopplæringsforbundet ved flere anledninger vært synlige i mediene. Fire av våre pressemeldinger har blitt tatt inn som nyhetssaker:

- Sturla Bjerkaker innvalgt i Voksenopplæringsens Hall of Fame.
- Gro Holstad overtar som generalsekretær i Voksenopplæringsforbundet.
- Statsbudsjettkuttet truer tradisjonsrike fag.
- Ti tusen protesterer mot studieforbundsuttaket.

NTB fanget opp engasjementet

Blogg, leserbrev og kronikk

Voksenopplæringsforbundet bruker bloggen «VOFO mener» til å gi synspunkter på viktige tema i løpet av året. Noen av disse får form av leserinnlegg eller kronikk og sendes i tillegg til aktuelle aviser. I 2014 publiserte VOFO tolv bloggposter, inkludert to gjestepublikasjoner fra henholdsvis Iselin Nybø (Venstre) og Frode Aleksander Rismyhr (Frilyst Norge). Fire av våre innlegg ble trykket i aviser:

- Veien videre for Arendalsuka.
- Kommunene må følge loven.
- Studieforbundene – både kunnskap og kultur.
- Råd til Ingjerd Schou og Høyre.

Samlet har VOFO vært synlig i pressen ved 32 ulike anledninger i løpet av året, gjennom egne nyhetsinnvalg, debattinnlegg eller kommentarer

i saker vi har hatt interesse i. Mange av disse artiklene/debattinnleggene er i forbindelse med arbeidet mot statsbudsjettkuttene i oktober. Ut over våre egne presseutspill så har også regionene gjort store innhugg på spalteplass i året som gikk.

Budsjettdebatt i Smaalenenes avis med tidligere sosialminister Ingjerd Schou (H)

Vofo.no

Nettsiden er en hovedkanal for formidling av nyheter til studieforbund, kursarrangører, politikere og andre som engasjerer seg i læring i frivillig sektor. I 2014 publiserte VOFO 65 nyhetssaker og sendte 16 nyhetsbrev. Dette er noe ned fra 2013 ettersom mer av kommunikasjonsressursene i 2014 har vært knyttet til større kampanjer som statsbudsjettjobb, Arendalsuka og arbeid med nye nettsider.

Sosiale medier

VOFO er aktiv på Facebook og Twitter, og bruker disse kanalene målrettet for å kommunisere ulike deler av vårt arbeid.

På Facebook hadde VOFO 730 følgere ved utgangen av 2014. Dette er en oppgang på 60 prosent fra 454 følgere ved starten av året. På Facebooksiden promoterer vi egne nyheter og aktiviteter, men også andre organisasjoners aktiviteter som kan være av interesse for våre følgere.

Nytt i 2014 er at vi også har begynt å benytte Facebook som en interaktiv møteplass. Ved å opprette grupper for regionkonsulenter og for interessepolitikk har vi evnet å være i mer direkte kontakt med våre interessepartnere i de ulike fylkene, studieforbundene og organisasjonene. Denne kontakten har vist seg å være av stor betydning, spesielt for koordineringen av arbeidet mot statsbudsjettkuttene. Twitter fortsetter å være en kanal der vi kan

reagere raskt og være i dialog rundt viktige temaer som diskuteres på vårt felt. Vi hadde ved utgangen av året 516 følgere, en oppgang på 14 prosent i løpet av året. Twitterkontoen var i 2014 blant annet base for vårt arbeid med twitertekampanjen #for40millioner – en kampanje som ga frivillige organisasjoner en måte å vise politikerne på Twitter hva de får ut av voksenopplæringsmidlene.

Ny nettside

I løpet av 2014 gjennomførte VOFO et prosjekt for å få laget nye nettsider for organisasjonen. Etter en grundig prosess med å analysere behov og krav til den nye siden ble firmaet Knowit valgt som utvikler. Nye vofo.no var klar i desember i 2014 og svarte godt til de forventninger og forhåpninger vi har hatt. Den nye nettsiden har:

- Bedre oppbygging og struktur, og tilfredsstillende kravene til universell utforming.
- Responsivt design som gjør siden lettere å bruke fra mobile enheter.
- Fyldigere og tydeligere profilering av studieforbundene og VOFOs regionkontorer.

- Temasider med oversiktlig informasjon om alt fra Voksenopplæringsloven og kursstatistikk til kvalitetsverktøy for kursarrangører.

- Ressurssider for studieforbund og kursarrangører basert på Kvalitetsweb.

Administrasjonens ansatte, VOFOs regionkonsulenter og studieforbundene har alle spilt inn ønsker til hvordan nye vofo.no skulle se ut. Til sist har vi endt opp med en side som både er mer oversiktlig og mer fokusert enn sin forgjenger på de informasjonsområdene som er viktige for vårt felt.

English Kontakt oss AAA Søk

VOFO
VOKSENOPPLÆRINGSFORBUNDET
STUDIEFORBUNDENES INTERESSEORGANISASJON

Om VOFO Vårt Arbeid Tema Ressursbank

VOFO Læring og kompetanse
Kursprogram for våren 2015

Voksenopplæringsforbundet (VOFO) er studieforbundenes interesseorganisasjon. Vårt hovedmål er å styrke studieforbundenes rammevilkår i arbeidet med å gi voksne læringsmuligheter.

15 Studieforbu

Studieforbundet kultur og tradisjon

Læring - Fellesskap - Demokrati

Oppfølgingen i Studieforbundet kultur og tradisjon skjer gjennom de lokale lagene i medlemsorganisasjonene. Der arrangens kurs i alle landets kommuner. Studieforbundet kultur og tradisjon har medlemsorganisasjoner som arbeider med opplæring innen kultur- og tradisjonsteg som husflid, håndverk, folkedans, teater, kystkultur og lokalhistorie. Studieforbundet kultur og tradisjon består av 34 frivillige organisasjoner og administrasjonen er lokalisert i Vågå.

Våpen: Det skal være mulig for alle som bor i Norge å bli kjent med og lære kulturen og folketegnet. Ledere i skapende og trygge fellesskap.

Kontakt

STUDIEFORBUNDET KULTUR OG TRADISJON

61 21 77 50
post@kulturogtradisjon.no
kulturogtradisjon.no

Nøkkeltall 2013

4 918 Kurs
40 016 Detakere
151 715 Kurstimer

Medlemmer

Bilaget Biraula, DIS-Norge, Fantastforbundet, Forbundet KYSTEN, Fortidsminneforeningen, Fylket Norge, Hølselund Amatearteaterselskap (HATS), Internasjonaltene, Kringkastingen, Læringsforbundet av

Nytt design og mye nytt innhold på vofo.no

Nye presentasjonssider for studieforbundene på vofo.no

Arendalsuka

Arendalsuka er Norges største politiske festival og ble i år arrangert for tredje gang. Målet med arrangementet er å lage «en møteplass hvor nasjonale aktører innenfor politikk, samfunns- og næringsliv møter hverandre og folk, for debatt og utforming av politikk for nåtid og fremtid.» I 2014 sørget Voksenopplæringsforbundet for at ikke-formell læring ble del av arrangementet.

- Lær noe nytt

Vi hadde en ambisjon om å skape positiv aktivitet på standområdet vi var en del av. Ved å bruke læringsmuligheter både som budskap og verktøy bidro vi til økt synlighet for frivillighetens læringsarena, og til bygging av den merkevaren som studieforbund og VOFO representerer.

Under slagordet «lær noe nytt» inspirerte vi folk til å lære, og vi formidlet at det viktigste ikke er *hva* du lærer, men *at* du lærer. På denne måten ønsket vi å øke anerkjennelsen for den kompetansebyggingen som foregår i studieforbund og ideelle organisasjoner, og vise fram mangfoldet av læringsmuligheter som finnes.

Kunnskap og engasjement

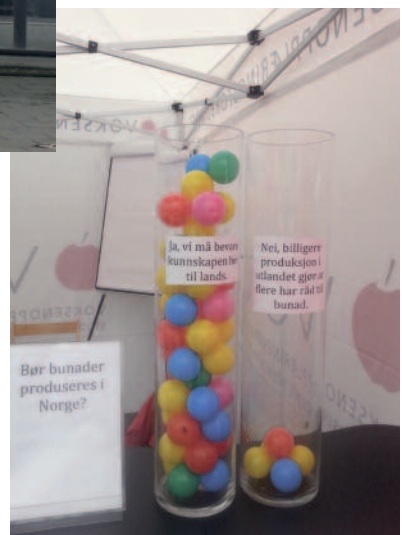
Totalt i løpet av Arendalsuka 12.-15. august deltok over 50 kursdeltakere på mikrokurs i og utenfor VOFOs stand. I samarbeid med studieforbund og medlemsorganisasjoner holdt vi kurs i husflidsteknikker, fransk og dans over en lav sko. Vi arrangerte fortaukurs i coaching og vi underholdt standområdet med åpent kurs i visesang. I tillegg engasjerte vi hundrevis av besøkende med våre daglige undersøkelser og spørsmål.

En bonus ved å være på Arendalsuka var at vi også fikk litt medieoppmerksomhet – Ett oppslag i lokalavisen underveis i uka, og en kronikk på trykk i Agderposten i etterkant.

Tilbakemeldingene er gode, både på vår tilstedeværelse og på kronikken i avisa. Det er et positivt tegn, og signaliserer at VOFO er en aktør som kan bidra til å videreutvikle Norges største politiske møteplass videre. Det er planlagt å følge opp med tilstedeværelse også i 2015.

Gatekurs i coaching

VOFOs ulike avstemninger skapte engasjement og fargerik statistikk.

VOFO Læring og kompetanse

VOFO Læring og kompetanse kjørte 9 fullsattse seminarer i 2014 med ca.215 deltakere. Deltakertall varierte fra 18 til 29 og flere av seminarene hadde venteliste. Mest populært var kurs i voksenpedagogikk som hadde 16 påmeldte på venteliste.

Våre seminarer i 2014

1. Voksenpedagogikk
2. Læring som strategi for utviklingsutvikling
3. Mediearbeid grunnkurs (vår)
4. Ledelse i frivillige organisasjoner
5. Mediearbeid grunnkurs (høst)
6. Voksenpedagogikk
7. Frivillige organisasjoner som arbeidsgivere
8. Styring og styrearbeid i frivillige organisasjoner
9. Voksenpedagogikk

Temaene velges etter studieforbundenes ønsker og behov, og enkelte temaer, som informasjonsvirksomhet og ledelse, har skilt seg ut som spesielt ettertraktede. En del forsøk med smalere, men viktige, temaer som inkludering og mangfold har vist seg tunge å få deltakere til.

Nye organisasjoner kommer til

Det er stor interesse for denne typen medarbeideropplæring, og vi ser stadig deltakere fra flere og nye medlemsorganisasjoner i studieforbundene. Evalueringene er også gjennomgående meget positive.

Satsing på voksenpedagogikk

Som følge av økte midler til lærerkompetanse over statsbudsjettet ble det i 2013 inngått et samarbeid mellom VOFO og Vox om voksenpedagogisk kompetanseheving i studieforbund og medlemsorganisasjoner. Resultatet er kurs for voksenlærere, finansiert av Vox og gjennomført av VOFO.

I 2014 ble det holdt åtte kurs i voksenpedagogikk, tre av dem under VOFO Læring og kompetanseparaplyen, tre desentralisert i VOFOs regioner og to i studieforbund. Disse åtte kursene samlet cirka 180 deltakere. Det har vært stor interesse for kursene og lange ventelister. I vårsemesteret 2015 er det planlagt tre nye kurs.

Fornøyde deltakere på seminar om styrearbeid med Åsmund Haugseth (foran i midten) Foto: Norges Musikkorps Forbund

Prosjekter

KursAdmin

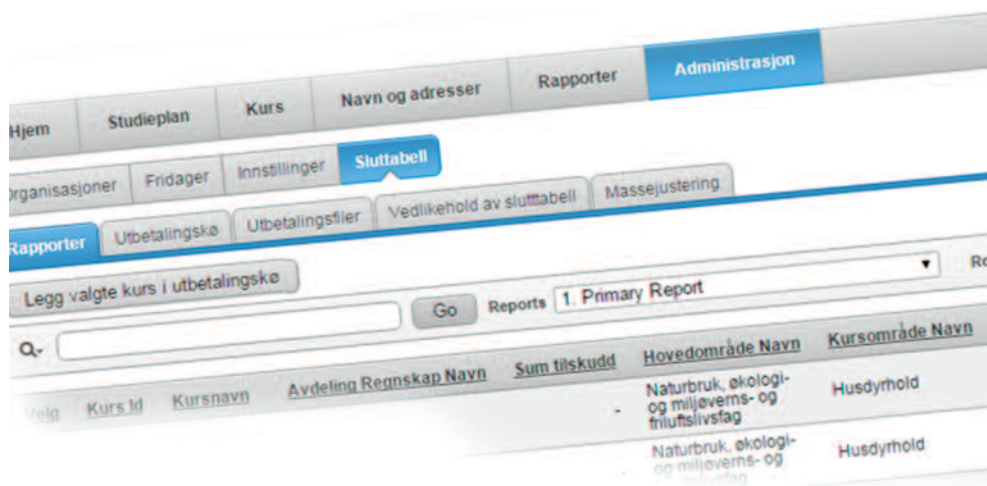
Studieforbundenes felles kurs- og administrasjonssystem (KursAdmin) har i år vært benyttet som primærløsning for kursadministrasjon hos 5 studieforbund og delvis i bruk hos ytterligere 3 studieforbund. I tillegg drifter og utvikler AOF og FU sin egen løsning basert på KursAdmin. Dette gjør KursAdmin til et viktig og dominerende system innenfor vår sektor.

I januar 2014 ble Mats Grimsgaard ansatt i VOFO som prosjektleder for KursAdmin. Med dedikerte ressurser på dette prosjektet har vi kunnet tilby tettere oppfølging av brukere, og hatt større kontroll på systemets drift og utvikling. I løpet av året har løsningen fått en mer effektiv utbetalingsrutine, bedre datavalidering, mer informasjon om kursene, nye muligheter i rapportverktøyet, i tillegg til at flere feil og mang-

ler har blitt rettet opp.

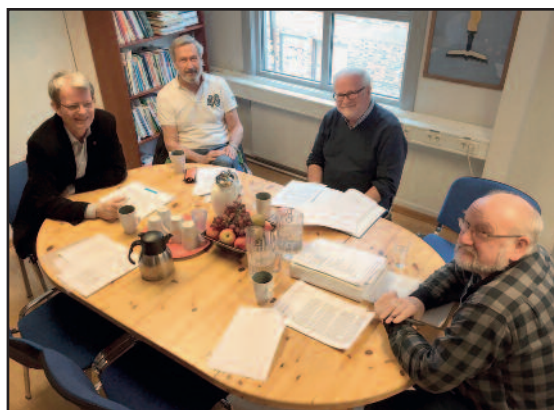
2014 er det første året KursAdmin virkelig har prøvd seg i produksjon, og alt i alt har løsningen klart seg ganske godt. Løsningen har administrert mer en 20 000 av årets kurs, og har et stort antall brukere: ansatte i studieforbundene og deres medlemmer, samt mange små og store frivillige kursarrangører. For mange har KursAdmin i år vært overgangen til papirløs rapportering og gitt nye muligheter for innsikt i egen kursvirksomhet.

Samtidig ser vi at det kreves en betydelig innsats i årene som kommer for å sørge for at KursAdmin holder tritt med forventningene som følger av den teknologiske utviklingen i samfunnet for øvrig.

Inkludera flera

Gjennom regionkonsulent i Møre og Romsdal; Kolbjørn Aarstein, deltar Voksenopplæringsforbundet i Nordplus-prosjektet *Inkludera flera*. Prosjektet har som målsetning å arbeide for økt digital inkludering ved å identifisere og formidle hvilke strategier som viser seg å fungere godt i de nordiske landene. VOFO sitter i den norske referansegruppen for prosjektet, og arbeidet avsluttes i 2015. I referansegruppen finnes også flere representanter fra organisasjonen Seniornett – medlem av Studieforbundet Folkeuniversitetet og en stor kursarrangør innen bruk av data for personer over 55 år.

Møte i den norske referansegruppen for prosjektet *"Inkludera flera"*. VOFOs Kolbjørn Aarstein til høyre. Foto: VOFO

Utdanning for bærekraftig utvikling

Voksenopplæringsforbundet fikk i mars 2014 i oppdrag fra Nordisk Ministerråd å lede det nordiske prosjektet *Utdanning for bærekraft – en pilot*.

Oppdraget ble gitt på grunnlag av en søknad som ble utarbeidet i samarbeid med Stiftelsen Idébanken, Yrkeshøgskolen Novia og NVL-nettverket Holdbar utvikling. Bakgrunnen for søknaden var et langvarig samarbeid om voksnes utdanning for bærekraftig utvikling i de nordiske landene.

Piloten startet opp høsten 2014 med 19 deltakere, 8 menn og 11 kvinner, fordelt på de nordiske landene. Det er lagt opp til fire samlinger a 3 dager, fordelt på Norge, Danmark, Sverige og Finland. Deltakerne har i tillegg ansvar for hvert sitt lokale prosjekt og et lokalt nettverk tilknyttet prosjektet. Godkjent prosjekt gir 15 studiepoeng. I løpet av 2014 er prosjektet presentert i flere artikler, i workshops og i konferanser.

Målet med utdanningen er å gi studieforbund, frivillige organisasjoner, folkehøgskoler og andre et kunnskapsverktøy som skal bidra til forståelse for de utfordringene vi står overfor som lokale, regionale og globale samfunn. Utdanningen skal gi kunnskap om gode løsninger og muligheter. I tillegg til at VOFO er prosjektansvarlig er også Studieforbundet natur og miljø med i ressursgruppen som har planlagt utdanningen.

VOFOs Sturla Bjerkaker underviser i bruk av studieringen som pedagogisk metode. Foto: Jānis Brecis

Skillsbank

VOFO har i beretningsåret vært partner i EU-prosjektet Skillsbank ledet av Høyskolen i Oslo og Akershus. Sammen med ni andre europeiske organisasjoner har vi gjennom prosjektet undersøkt muligheten for, og startet tilretteleggingen av, et system som kan fange opp all kompetanse på tvers av fagområder og nivå.

Democratic Study Circles

VOFO er partner i det latviske prosjektet «Democratic Study Circles», og bidrar der med sin erfaring med studieringen som læringsmetode. Hovedaktiviteter i 2014 har vært trening for koordinatorene, utforming av lokale studieringer og deling av praktiske erfaringer. Prosjektet avsluttes i 2015.

REISESTIPEND 2014

Voksenopplæringsforbundet har en reisestipend-ordning, med utlysning hver høst. Stipendene gjelder reiser til utlandet.

Med bakgrunn i den generelle internasjonalisering også på voksenopplæringsfeltet, var det t.o.m. 2014 ønskelig at søkere la vekt på muligheten for nasjonal og internasjonal nettverksbygging og på tematikken bærekraftig utvikling i videste forstand.

Det ble utdelt 34 reisestipend i 2014 for reiser til 21 ulike land. Hele elleve studieforbund var representerte og VOFO delte ut til sammen 250 000 kroner.

LÆRINGS DAGENE 2014

Det var Læringsdagsarrangement i de fleste av VOFOs regioner i 2014. Læringsdagene manifesterte seg i form av utstillinger, informasjonsmøter og konferanser over hele landet. Det ble utdelt en rekke læringspriser til både organisasjoner og enkeltdeltakere.

Spesielt *Læringsheltprisene*, som tildeles deltakere som har brukt læring til å gjøre en positiv endring, forteller om mange historier som gjør dypt inntrykk.

I noen VOFO-regioner deles det ut *Voksenopplæringspriser*. Der er det kursarrangører og instruktører som hedres for sin innsats.

PRISVINNER 2014

Berta Ulvolden fikk Voksenopplæringsprisen i Oppland 2014. Hun har siden midten av 90-tallet vært lærer for voksne renholdere som har ønsket å formalisere sin kompetanse til et fagbrev. Juryen trakk frem at Ulvolden har "vært en god lærer for voksne elever, og gjennom gode pedagogiske opplegg og engasjement gitt voksne elever et godt faglig grunnlag og lyst til å ta ytterligere utdanning".

Voksenopplæringsprisen består av en sjekk på ti tusen kroner og maleriet "Den store opplevelsen" av Vegard Stalsberg. Fungerende fylkesordfører i Oppland Ivar Odnes delte ut prisen sammen med VOFOs regionkonsulent i Oppland, Dag Lindvig.

Foto: Kathrine Lunde Halvorsen

Regioner

<p>VOFO Østfold Styreleder Bjørn Eriksen Studieforbundet AOF Norge</p> <p>Regionkonsulent Eva Enkerud</p>	<p>VOFO Akershus Styreleder Ole Strandengen Kristelig Studieforbund</p> <p>Regionkonsulent Marit Sørлие</p>
<p>VOFO Oslo Styreleder Vidar Waaden Idrettens studieforbund</p> <p>Regionkonsulent Berit Mykland</p>	<p>VOFO Hedmark Styreleder Inger Hermansen Studieforbundet Folkeuniversitetet</p> <p>Regionkonsulent Solveig Rønningen</p>
<p>VOFO Oppland Styreleder Trond Eklund Johansen Musikkens studieforbund</p> <p>Regionkonsulent Dag Lindvig</p>	<p>VOFO Buskerud Fungerende Styreleder Tove Næss Lien Studieforbundet Folkeuniversitetet</p> <p>Regionkonsulent Trine Aass</p>
<p>VOFO Vestfold/Telemark Styreleder Arne-Morten Knutsen Studieforbundet Folkeuniversitetet</p> <p>Kontaktperson Liv Nordman</p>	<p>VOFO Agder Styreleder Aud Løland Studieforbundet Funkis</p> <p>Kontaktperson Torgrim Nordgarden</p>
<p>VOFO Rogaland Styreleder Tone Valen Sletten Akademisk Studieforbund</p> <p>Regionkonsulent Tarald Oma</p>	<p>VOFO Hordaland Styreleder Trygve Ellingsen Studieforbundet Folkeuniversitetet</p> <p>Regionkonsulent Torgeir Toppe</p>
<p>VOFO Sogn og Fjordane Styreleder Synøve Eriksen Vadøy Studieforbundet kultur og tradisjon</p> <p>Regionkonsulent Britt Tjønneland</p>	<p>VOFO Møre og Romsdal Styreleder Ulrik Opdal Idrettens studieforbund</p> <p>Regionkonsulent Kolbjørn Aarstein</p>
<p>VOFO Sør-Trøndelag Styreleder Kari K. Engen Sør-Trøndelag musikkråd</p>	<p>VOFO Nord-Trøndelag Styreleder Bjørn Finanger Studieforbundet næring og samfunn</p> <p>Regionkonsulent Arne Jostein Vestnor</p>
<p>VOFO Nordland Styreleder Tor Arne Ljunggren Studieforbundet AOF</p> <p>Daglig leder Jørn Helge Sørensen</p>	<p>VOFO Troms Styreleder Mildrid H.T. Pedersen (for tiden sykemeldt.) Studieforbundet kultur og tradisjon</p> <p>Nestleder Anne Grete Seljebakk fungerer i perioden</p>
<p>VOFO Finnmark Styreleder Kari Skadsem Studieforbundet Kultur og Tradisjon</p> <p>Daglig leder Bjørn Roger Abrahamsen</p>	

Representasjon og samarbeidspartnere

Nasjonalt:

VOFO representerer ikke-formell voksenopplæring i en rekke utvalg, referansegrupper og forum. Vi har sammen med Fleksibel utdanning Norge en fast representant med vara i **Nasjonalt Fagskoleråd**. For vår del har det vært Ragnhild Stein (FU) fra 2010-2014. VOFO er representert i **Norges Forskningsråds referansegruppe for voksnes læring** med Kjærsti Gangsø.

Vi er også representert i Kunnskapsdepartementets **Forum for Europeisk Utdanningspolitikk (FEU)**. Der har Sturla Bjerkaker, Hilde S. Grønhovd og Gro Holstad møtt i 2014.

Skills Strategy

I 2013-2014 deltok VOFO ved Hilde Søråas Grønhovd i et OECD-ledet arbeid knyttet til «Skills Strategy» - kompetansepolitikk for fremtiden. Arbeidet involverte flere departementer og direktorater, arbeidslivets parter og formelle utdanningstilbydere. VOFO var eneste aktør fra frivillig sektor som var invitert.

Utvalg om ikke-formell kompetanse

Kunnskapsdepartementet oppnevnte høsten 2013 et utvalg som skal vurdere hvordan opplæring som er utenfor det formelle utdanningssy-

stemet kan plasseres inn i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Inge Carlén representerer VOFO i utvalget, som har hatt en rekke møter i 2014 og forventes å avgi sin rapport våren 2015.

Nordisk:

NVL

Voksenopplæringsforbundet er vertsorganisasjon for den norske koordinatoren i Nordisk nettverk for voksnes læring (NVL) i perioden 2013-2017. Hilde Søråas Grønhovd har dette oppdraget.

Nordisk nettverk for voksnes læring er et program under Nordisk Ministerråd, og arbeider med voksnes læring på tvers av land og sektorer i Norden. Målet er å skape møteplasser, øke kunnskapsformidlingen og bidra til erfaringsutveksling for å videreutvikle feltet og skape ny policy.

Et stort og viktig prosjekt for den norske NVL-koordinatoren i 2014 har vært «Læring på arbeidsplassen». Prosjektet tar for seg utviklingen i fag- og yrkesopplæringa, og hvordan erfaringsdeling på tvers av Norden kan hjelpe oss med å møte utfordringer knyttet til kvalitet, rekruttering og frafall.

*NVL driver informasjonsdeling og erfaringsutveksling om voksnes læring i Norden. Her fra en konferanse om veiledning i Nuuk (Grønland) i mars 2014.
Foto: VOFO*

Folkbildning Norden

Folkbildning Norden er et samarbeidsforum for paraplyorganisasjonene for studie- og opplysningsforbundene i Norden. Forumet har også samarbeid med tilsvarende organisasjoner i Baltikum. Formålet er erfaringsutveksling og nordisk samordning overfor EAEA. I 2014 var det ett møte i Reykjavik der Sturla Bjerkaker og Marianne Ween deltok for VOFO.

Internasjonalt:

EAEA

The European Association for the Education of Adults er vår europeiske paraplyorganisasjon, en interessepolitisk organisasjon som jobber for å ivareta livslang læring – og spesielt ikke-formell læring – overfor de ulike organene i EU. På generalforsamlingen i 2014 representerte Inge Carlén og Sturla Bjerkaker VOFO.

Sturla Bjerkaker er også medlem av kontrollutvalget. President er Per Paludan Hansen fra DFS, VOFOs danske søsterorganisasjon.

EUROPEAN ASSOCIATION FOR
THE EDUCATION OF ADULTS

ICAE

The International Council for Adult Education er vår globale «paraply». Organisasjonen har hovedkontor i Montevideo i Uruguay, og ansatte i 2014 Katarina

Popovic fra Serbia som ny generalsekretær. ICAE arbeider for å fremme læring og utdanning for ungdom og voksne. Livslang læring skal være et sentralt redskap i utviklingspolitikken, og bidra til demokratisering, kvinners samfunnsdeltakelse og bærekraftig utvikling.

VOFO har gjennom mange år spilt en aktiv rolle for oppbyggingen og utviklingen av ICAE, ikke minst for å skaffe finansiering fra ulike hold. Sturla Bjerkaker

er «treasurer» og dermed leder av Finance Committee (FC), som er et slags arbeidsutvalg. FC hadde 5 nettmøter i 2014. Styret hadde to nettmøter samt et strategisk seminar og ett styremøte, begge i Hamburg.

Celita Eccher gikk i 2014 av etter nesten 15 år som generalsekretær for ICAE. Gaven fra VOFO var vanter og skjerf i norsk husflidsdesign.

Foto: VOFO

Resultatregnskap 2014

	2014	2013
Driftsinntekter og driftskostnader		
Kontingenter	1 427 148	1 442 145
Kurs og konferanser	159 920	126 050
Offentlige ressurstilskudd	9 779 203	9 532 792
Andre inntekter	274 273	340 372
Prosjektinntekter	695 024	359 401
Sum driftsinntekter	12 335 568	11 800 760
Personalkostnader og honorarer	-5 447 090	-5 216 355
Overførte tilskudd	-2 051 513	-1 751 175
Annen driftskostnad	-4 720 464	-3 417 237
Sum driftskostnader	-12 219 066	-10 384 768
Driftsresultat	116 501	1 415 992
Finansinntekter og finanskostnader		
Annen renteinntekt	61 740	15 413
Annen rentekostnad	-146 512	-189 906
Sum finansposter	-84 772	-174 493
Årsresultat	31 730	1 241 500
Årsresultatet disponeres:		
Annen egenkapital	31 730	1 241 500
Sum	31 730	1 241 500

Fullstendig årsregnskap finnes på VOFOs hjemmesider:
www.vofo.no/regnskap2014

Balanse

	2014	2013
EIENDELER		
Anleggsmidler		
Immaterielle eiendeler		
KAS/KursAdmin	2 410 011	2 892 011
Sum anleggsmidler	2 410 011	2 892 011
Omløpsmidler		
Fordringer		
Fordringer	72 307	25 276
Andre kortsiktige fordringer	172 156	159 045
Sum fordringer	244 463	184 321
Investeringer		
Aksjer	33 000	33 000
Sum investeringer	33 000	33 000
Bankinnskudd/kontanter	2 305 763	2 083 721
Sum bankinnskudd	2 305 763	2 083 721
SUM EIENDELER	4 993 236	5 193 053
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital		
Annen egenkapital	1 351 716	1 319 986
Sum egenkapital	1 351 716	1 319 986
Gjeld		
Langsiktig gjeld		
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 233 341	1 633 337
Sum langsiktig gjeld	1 233 341	1 633 337
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	434 319	84 458
Annen kortsiktig gjeld	1 131 495	1 685 098
Ubenyttet offentlig tilskudd	842 365	470 174
Sum gjeld	2 408 179	2 239 729
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	4 993 236	5 193 053

Studieforbundenes medlemmer – De frivillige organisasjonene

VOFO hadde pr 31.12.2014, 15 studieforbund som medlemmer. Ved utgangen av året hadde de til sammen 475 frivillige organisasjoner som medlemmer – om vi bare teller organisasjonenes sentrale ledd, og ikke fylkes- og lokallag.

Akademisk Studieforbund (26 medlemsorg.)

Aftenskolen Agder
Aftenskolen Rogaland
Akademikerforbundet
Arkitektenes Fagforbund
Den norske kirkes presteforening
Den norske legeforening
Den norske tannlegeforening
Den norske veterinærforening
Econa
Fjellugla kompetanse
Krigsskoleutdannede Offiserers Landsforening
Norges Farmaceutiske Forening
Naturviterforbundet
NITO - Norges Ingeniør- og
Teknologorganisasjon
Norges Interne Revisorers Forening
Norges Juristforbund
Norges Kommunerevisorforbund
Norsk forskerforbund
Norsk Psykologforening
Norsk Radiografforbund
Norsk Sykepleierforbund
Politiets Fellesforbund
Samfunnsviternes fagforening
Samfunnsøkonomenes fagforening
Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening
Utdanningsforbundet

Idrettens studieforbund (54 medlemsorg.)

Norges Ake-, Bob- og Skeletonforbund
Norges Amerikanske idretters Forbund
Norges Badminton Forbund
Norges Bandyforbund
Norges Basketballforbund
Norges Bedriftsidrettsforbund
Norges Biljardforbund
Norges Bokseforbund
Norges Bordtennisforbund
Norges Bowlingforbund
Norges Bryteforbund
Norges Bueskytterforbund
Norges Castingforbund
Norges Cricketforbund
Norges Curlingforbund
Norges Cycleforbund
Norges Danseforbund
Norges Dykkeforbund
Norges Fekteforbund
Norges Fotballforbund
Norges Fleridrettsforbund
Norges Fri-idrettsforbund
Norges Golfforbund
Norges Gymnastikk- og Turnforbund
Norges Hundekjørerforbund
Norges Håndballforbund
Norges Ishockeyforbund
Norges Judoforbund
Norges Kampsportforbund

Norges Kickboxing Forbund
Norges Klatreforbund
Norges Luftsportsforbund
Norges Motorsportsforbund
Norges Orienteringsforbund
Norges Padleforbund
Norges Roforbund
Norges Rugbyforbund
Norges Rytterforbund
Norges Seilforbund
Norges Skiforbund
Norges Skiskytterforbund
Norges Skytterforbund
Norges Skøyteforbund
Norges Snowboardforbund
Norges Softball og Baseball Forbund
Norges Squashforbund
Norges Studentidrettsforbund
Norges Styrkeløftforbund
Norges Svømmeforbund
Norges Tennisforbund
Norges Triathlonforbund
Norges Vannskiforbund og Wakeboard forbund
Norges Vektløfterforbund
Norges Volleyballforbund

Kristelig Studieforbund (74 medlemsorg.)

Areopagos
Bibelleseringen
Blå Kors i Norge
Catch the Fire School of Ministry Norway
Changemaker
Credokirken Studieråd
De Frie Evangeliske Forsamlinger
Den Eritreiske Evangelisk Lutherske Kirke i Norge
Den Evangelisk Lutherske Frikirke
Den Katolske Kirke i Norge
Den Levende Vann Menigheten
Den Nordiske Katolske Kirke i Norge
Den Norske Israelsmisjon
Den norske kirkes menigheter
Det Evangelisk-Lutherske Kirkesamfunn
Det Norske Baptistsamfunn
Det Norske Bibelselskap
Det norske diakonforbund
Det Norske Misjonsforbund
Det Norske Misjonsselskap
DMI Norge
Doulos-nettverket
For bibel og bekjennelse
Fredsfyrsten
Frelsesarmeen
Forsoningens Tjeneste, Tønsberg
Guds menighet Vegårdshei
Haugeinstituttet
Hekta
IKO - Kirkelig pedagogisk senter
Indremisjonsforbundet
Institutt for sjelesorg
KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon
Kirkelig undervisningsforbund
Kirken av Guds Nåde Studieråd
Kirkens Bymisjon Trondheim

Kirkens Sosialtjeneste
 Kirkens SOS i Norge
 Kristen Idrettskontakt
 Kristent Arbeid Blant Blinde og svaksynte
 Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)
 Kvinner i Nettverk
 Maran Ata Norge
 Menigheten 3:16
 Menigheten The River
 Mercy House
 Metodistkirken
 Navigatørene
 Norges KFUK/KFUM
 Norges KFUK-KFUM-speiderne
 Norges Kristelige Folkehøgskolelag
 Norges Kristelige Studentforbund
 Norges Kristelige Student- og Skoleungdomslag
 Norges Kristne Råd
 Norges Unge Katolikker
 Normisjon
 Norsk Luthersk Misjonssamband
 Pinsebevegelsen
 Prison Fellowship Norge
 Sandomstiftelsen
 Scandinavian Chinese Christian Church in Oslo
 Sjømannskirken
 Skjærgårds Live
 Skjærgårdsgospel
 Stavanger International Church
 Stefanusalliansen
 Stiftelsen Ellev Ministries Norge
 Stiftelsen Kraft
 Stiftelsen Oase
 Syvendedags Adventistsamfunnet
 Tent AS
 Ungdom i Oppdrags Studieråd
 Vineyard Kristne Fellesskaps Studieråd
 Ynglingeforeningen

Musikkens studieforbund (27 medlemsorg.)

AKKS
 bandORG
 De unges Orkesterforbund – UNOF
 Dissimilis Norge
 FolkOrg
 Foreningen Musikk fra livets begynnelse
 Foreningen norske kordirigenter
 Klassisk
 Korpsnett Norge
 Musikk i Skolen
 Norges kirkesangforbund
 Norsk Countrymusikk Forbund
 Norsk Festivalsangerforbund
 Norsk Forening For Musikkterapi
 Norsk jazzforum
 Norsk Kammermusikkforbund
 Norsk Mandolin- og
 Balalaikaorkesterforbund
 Norsk Munnspillforum
 Norsk Sangerforbund
 Norsk sangerforum
 Norsk Viseforum
 Norske Konsertarrangører
 Norske Symfoniorkestres Landsforbund-NASOL
 Norske Trekkspilleres Landsforbund
 Pascal Norge
 Ung i Kor
 Ung kirkesang

Samisk studieforbund (Sámi Oahppolihttu)

Norske Samers Riksforbund

Senterpartiets Studieforbund

(3 medlemsorg.)

Senterkvinnene
 Senterpartiet
 Senterungdommen

Sosialistisk Venstrepartis Studieforbund

(2 medlemsorg.)

Sosialistisk Venstreparti
 Sosialistisk Ungdom

Studieforbundet AOF Norge

(33 medlemsorg.)

Arbeiderbevegelsens Presseforbund
 AEF–Arbeiderbevegelsens
 rus- og sosialpolitiske Forbund
 Arbeidernes Ungdomsfylking
 Arbeiderpartiet
 EL & IT Forbundet
 Fagforbundet
 Fellesforbundet
 Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger,
 sosionomer og vernepleiere
 Folkets Hus Landsforbund
 Forbundet for Ledelse og Teknikk
 Foreningen Norges Døvblinde
 Framfylkingen - LOs barne- og familieorganisa-
 sjon
 Handel og Kontor i Norge
 Industri Energi
 Kristne Arbeidere
 Landsorganisasjonen i Norge
 LO Stat
 Musikernes fellesorganisasjon
 Norges Handikapforbund
 Norges Handikapforbunds Ungdom
 Norges Offisersforbund
 Norsk Arbeidsmandsforbund
 Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund
 Norsk Folkehjelp
 Norsk Jernbaneforbund
 Norsk Lokomotivmannsforbund
 Norsk Nærings- og
 Nytelsesmiddelarbeiderforbund
 Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
 Norsk Sjømannsforbund
 Norsk Tjenestemannslag
 Norsk Transportarbeiderforbund
 Norske Idrettsutøveres
 Sentralorganisasjon – NISO
 Skolenes landsforbund

Studieforbundet Folkeuniversitetet

(22 medlemsorg.)

Acem Studieorganisasjon
 Akershus Amatørteaterråd
 ANSA – Association of Norwegian Students
 Abroad
 Ensliges Landsforbund
 Ergoterapeutene
 Finansforbundet
 Human-Etisk Forbund
 Landslaget for norskundervisning
 Maskinentreprenørenes forbund
 Nasjonalforeningen for Folkehelsen
 Norges Helsedansforbund
 Norges Musikkorps Forbund

Norges Røde Kors
Norsk Filmklubbforbund
Norsk Fysioterapeutforbund
Norsk Radio Relæ Liga
Norske Kunstforeninger
Norske Kvinners Sanitetsforening
Organisasjonen Voksne for Barn
Parat
Seniornett
Stafo

Studieforbundet Funkis (67 medlemsorg.)

Achilles of Norway
ADHD Norge
Afasiforbundet i Norge, AFN
Astma- og Allergiforbundet, NAAF
Autismeforeningen i Norge, AIN
Barnekreftforeningen (tidligere SKB)
Carcinor
Cerebral Parese Foreningen, CPF
Diabetesforbundet, DF
Dysleksi Norge, DIN
Foreningen for Fragilt X-syndrom
Foreningen for Hjertesyke Barn, FFHB
Foreningen for Kroniske Smertepasienter, FKS
Foreningen for Muskelsyke, FFM
Foreningen for Muskelsykes Ungdom
Foreningen for Marfans Syndrom, FMS
Foreningen for Søvn sykdommer, FFS
Foreningen for voksne med medfødt hjertefeil, VMH
Hørselshemmedes Landsforbund, HLF
Interesseforeningen for Laurence-Moon-Bardet-Biedl Syndrom, LMBB
Landsforbundet for kombinert syns- og hørselshemmede/døvblinde, LSHDB
Landsforbundet for Utviklingshemmede og Pårørende, LUPE
LHS, Landsforeningen for Huntingtons Sykdom,
Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke
LNT, Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte
LFO, Landsforeningen for Overvektige
LPP, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse,
MH, Mental Helse
Mental Helse Ungdom
Momentum
Morbus Addisons Forening, MAF
MS-forbundet i Norge, MSF
Munn- og halskreftforeningen
Norges Blindeforbund, NBF
Norges Blindeforbunds Ungdom, NBfU
Norges Døveforbund, NDØF
Norges Fibromyalgi Forbund, NFF
Norges Migreneforbund, NMF
Norges Myalgisk Encefalopati Forening, NMEF
Norges Parkinsonforbund, NPaf
Norsk Cøliakiforenings Ungdom, NCFU
Norsk Dystoniforening, NDyF
Norsk Epilepsiforbund, NEF
Norsk Forening for Cystisk Fibrose
Norsk Forening for Ehlers – Danlos Syndrom, EDS
Norsk forening for slagrammede, NFS
Norsk Forbund for Svaksynte NFS
Norsk Forening for Nevrofibromatose, NFFNF
Norsk Forening for Osteogenesis Imperfecta, NFOI
Norsk Forening for Stomi- og

Reservoaropererte, NORILCO
Norsk Interesseforening for Kortvokste, NiK
Norsk Interesseforening for Stamme
Norsk Lymfødemforening, NLF
Norsk Revmatikerforbund, NRF
Norsk Thyreoideaforbund, NThF
Norsk Tourette Forening, NTF
PEF Ung
Personskadeforbundet LTN
Prostatakreftforeningen
Psoriasis- og eksemforbundet, PEF
Ryggforeningen i Norge, RIN
Retinitis Pigmentosa-foreningen i Norge
Ryggmargsbrokk – og Hydrocephalusforeningen, RBHF
Rådgivning om spiseforstyrrelser, ROS
Turnerforeningen
Ungdomsgruppen i Kreftforeningen, UGK
We Shall Overcome, WSO

Studieforbundet kultur og tradisjon (34 medlemsorg.)

Båtlaget Braute
DIS – Norge
Fantasiforbundet
Forbundet KYSTEN
Fortidsminneforeningen
Frilynt Norge
HATS (Kompetansesenter for revy og teater)
Internasjonalistene
Kringkastingsringen
Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber
LUFU - Landslaget for nærmiljøskolen
Landslaget for lokalhistorie
Møre frie vikinger
Noregs Mållag
Noregs Ungdomslag
Norges Husflidslag
Norges Linforening
Norges Museumsforbund
Norsk Amatørteaterforbund
Norske Kveneres Forbund/RuijanKveeniliitto
Norsk Folkedraktforum
Norsk Forening for Fartøyvern
Norsk Forening for Kulturhistorisk Sverdfekting
Norsk Kulturarv
Norsk Målungdom
Norsk Quilteforbund
Norsk Selskap For Fotografi
Organisasjon for Scenekjempere i Norge
Rosegården Teaterhus
Samenes Folkeforbund
Seniordans Norge
Trondheim Vikinglag
Vestlandske Teatersenter
Vestnorsk kulturakademi

Studieforbundet natur og miljø (19 medlemsorg.)

4H Norge
Den Norske Turistforening
Det norske hageselskap
Hest og Helse
Jakt- og Fiskesenteret
Natur og Ungdom
Norges Birøkerlag
Norges Fritids- og Småfiskerforbund
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Norges Kaninavlforbund
Norges Naturvernforbund
Norges sopp- og nyttevekstforbund
Norges speiderforbund
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Botanisk forening
Norsk Kennel Klub
Norsk Ornitologisk Forening
Norsk organisasjon for dyreassistert terapi
Norsk Roseforening

**Studieforbundet næring og samfunn
(61 medlemsorg.)**

Adopsjonsforum
Attac Norge
CISV - Internasjonale barneleire
Den irakiske asyl og flyktningsorg. i Norge (IKAF)
Det norske Totalavholdsselskap (DNT)
Elevorganisasjonen (NEO) m/Operasjon Dagsverk
Esperantoforbundet
Felleskjøpet Agri SA
Forbundet mot rusgift (FMR)
Folkeakademienes Landsforbund (FAL)
Gartnerhallen
GENO
Gjensidige Forsikring
HOFF SA
Honningcentralen
Hvite Ørn
Hyperion – (N4F)
Håndverkstedet for Barn og Unge
Interessegruppa for kvinner med spiseforstyrrelser (IKS)
IOGT
Juba (tidligere IOGT Junior)
Juvente
Landkreditt bank
Landslaget for Rusfri Oppvekst (NLA)
Landsforbundet Teaterets Venner
Landslaget for offentlige pensjonister (LOP)
Latin-Amerika Gruppene (LAG)
Libra Helse- og Kostholdsorganisasjon
MA Rusfri trafikk og livsstil
MA-Ungdom
Morenoinstituttet (Norsk Psykodrama Institutt)
Miljøpartiet De Grønne (MDG)
Nei til EU (NtEU)
Norges Bondelag
Norges Bygdekvinnelag
Norges Bygdeungdomslag (NBU)
Norges Fredslag
Norges Fredsråd
Norges kommunistiske parti (NKP)
Norges Kvinne- og Familieforbund
Norges Pelsdyrslag
Norges Skogeierforbund
Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU)
Norsk Forening for Psykosynteseterapeuter
Norsk Fosterhjemforening
Norsk Landbruksrådgivning
Norsk Sau og Geit
Norske Landbrukstjenester
Norsvin
Nortura
Pensjonistpartiet
Rød Ungdom
Raut/Rødt/ Ruoksat
Senter for forsvar av iranske flyktninger

Senter for opplæring i Anleggsgartnerfaget (SOA)
Skeiv Ungdom
TINE Medlem og Rådgivning SA
TYR Norsk kjøttfeavslag
Ungdom mot EU (UmEU)
Spire – Utviklingsfondets Ungdom
Youth For Understanding (YFU)

**Studieforbundet Solidaritet
(48 medlemsorg.)**

Alta Sangvirkelag
Art of Living
Ang Passang
Bevegelsen for Sosialisme
Biologisk dynamisk forening
Blandakoret Nordaførr
Camphillbevegelsen
Change the World
Kunstscolen på Rotvoll
Foreningen for livsveiledning og selvutvikling
Norske økosamfunn
Fritt Helsevalg
Forum ny skole
Fosnafolk
Fritt Norden Norge
Gardsopplevelser
Hadeland Interkommunale Korforening
Helseforum for Kvinner
Holistisk forbund
Hypatia
International Kvinneliga for Fred og Frihet
Innvandrerne Landsorganisasjon
Koret Rause Røster
Landsforeningen for Lesbisk og Homofil frigjøring
Landsorganisasjonen for Romanifolket
Mixdur
Nettverkskreditt BA
Norsk Forbund for Helsepedagogikk og Sosialterapi
Norsk gardsost
Norsk Kvinnesaksforening
Norsk Seterkultur
Om Så Kor
OIKOS - Økologisk Landslag
Permakulturforeningen
Radio Nova
RadiOrakel
Raudt Kor på Stord
Rettspolitisk forening
Rødstrupen
Senter for integrering og utvikling
Samorganisasjonen for film og teater
Sandnes og Jæren Sosialistiske Kor
Sangkoret Villvin
Sareptas Krukke
Sarp'azz
Vestkanten Sosialistiske Kor
Vincent Lunges Institutt
VSOB Lilleaker

**Venstres Opplysnings- og Studieforbund
(4 medlemsorg.)**

Norges Liberale Studentforbund
Norges Unge Venstre
Norges Venstrekvinnelag
Venstres Hovedorganisasjon

Styret i VOFO

1. januar – årsmøtet 26. mai 2014.

Leder	Inge Carlén	Studieforbundet næring og samfunn
Nestleder	Tove Johansen	AOF Norge
Styremedlem	Ole-Jacob Thorkildsen	Musikkens studieforbund
Styremedlem	Kjærsti Gangsø	Studieforbundet kultur og tradisjon
Styremedlem	Trond Markussen	Akademisk studieforbund
Styremedlem	Janneke Johansen	
Styremedlem	Hilde S. Grønhovd	Ansatte i VOFO
1. varamedlem	Marianne Ween	Funkis
Varamedlem	Astrid Thoner	Ansatte i VOFO

Fra årsmøtet til 31. desember 2014.

Leder	Inge Carlén	Studieforbundet næring og samfunn
Nestleder	Tove Johansen	AOF Norge
Styremedlem	Ole-Jacob Thorkildsen	Musikkens studieforbund
Styremedlem	Kjærsti Gangsø	Studieforbundet kultur og tradisjon
Styremedlem	Trond Vegard Sagen Eriksen	Akademisk studieforbund
Styremedlem	Janneke Johansen	
Styremedlem	Hilde S. Grønhovd	Ansatte i VOFO
1. varamedlem	Sølvi Egner-Kaupang	Studieforbundet natur og miljø
2. varamedlem	Roger Dahl	K-stud
Varamedlem	Tommy Bull Henstein	Ansatte i VOFO

Ansatte i VOFO

I 2014 fikk Voksenopplæringsforbundet ny generalsekretær. Gro Holstad overtok denne posten fra Sturla Bjerkaker 1. september (Se foto siste side). Bjerkaker fortsatte i en spesialrådgiverstilling. Mats Grimsgaard ble ansatt som ny prosjektleder for KursAdmin i januar 2014. Stillingen var i utgangspunktet 50 %, men har senere blitt utvidet og fylt med oppgaver også ut over arbeidet med KursAdmin.

Berit Mykland gikk av med pensjon 1. oktober 2014.

Person	Stilling	Stillingsstørrelse
Gro Holstad	Generalsekretær	100 % fra 1.september
Sturla Bjerkaker	Generalsekretær Spesialrådgiver	Fram til 1.september Ut året
Astrid Thoner	Seniorrådgiver	100 %
William Evans	Seniorrådgiver	50 %
Hilde S. Grønhovd	Kommunikasjonsrådgiver	100 % Hvorav 50 % NVL
Tommy Bull Henstein	Kommunikasjonsrådgiver	100 %
Anne Berit Sveen	Økonomikonsulent	80 %
Mats Grimsgaard	Prosjektleder	50 % fra 20 jan. 100 % fra 1 nov.
Berit Mykland	Seniorrådgiver	40 % - sluttet 1. oktober
Xiaowei Aakervik	Administrasjonssekretær	100 %
Maj-Britt Sæther	Administrasjonskonsulent	60 %

Framtidsutsikter

Vi forlater et 2014 hvor mye nytt skjedde for VOFO, og går inn i 2015 hvor blikket rettes mot nye strategier, nye utfordringer og nye muligheter!

Styret jobber med en ny strategiplan som skal vedtas på årsmøtet i mai 2015. Vi håper med dette dokumentet å tydeliggjøre VOFOs rolle som interessepolitisk organisasjon, forvalter og kompetansebygger.

Rollen som interessepolitisk organisasjon ble styrket i fjorårets statsbudsjettkamp. Vi klarte å mobilisere hele organisasjonen, fra den enkelte kursdeltakeren, til kursarrangøren, medlemsorganisasjoner, studieforbund, VOFO regionalt og nasjonalt, politikere og media. Det var helt nødvendig og helt avgjørende for at vi klarte å reversere kuttforslaget som regjeringen hadde lagt inn i statsbudsjettet. Denne rollen, dette engasjementet må vi forvalte og videreutvikle til beste for voksnes mulighet for livslang læring.

VOFO har derfor tatt initiativ til å opprette en interessepolitisk gruppe bestående av representanter fra studieforbund og regioner, som skal møtes fysisk og via sosiale medier for å drøfte interessepolitiske saker og hvordan vi best kan jobbe sammen om de politiske sakene som står på dagsorden.

Forankring av studieforbundenes og VOFOs rammevilkår må jobbes med hele året. Det politiske nettverket må pleies. Merverdien av arbeidet må fremskaffes, synliggjøres og forankres i politiske miljøer.

En stor utfordring fremover er signalene som våre regioner varsler og opplever, at fylkeskommunale midler enten kuttes eller står i fare for å bli kuttet. Dette blir et viktig tema å følge opp, både for VOFO og studieforbundene. Her gjelder det å bruke valgkampen og det politiske kontaktnettet godt.

Det skal komme en ny Stortingsmelding i løpet av høsten 2015, *Livslang læring og utenforskap*. VOFO er med i deler av utredningsarbeidet til meldingen. Dette har skjedd og skjer delvis gjennom regelverksarbeidet og i dialogmøter med Kunnskapsdepartementet. Den politiske ledelsen i departementet utfordrer VOFO og studieforbundene i å tenke nytt når det kommer til studietilskuddsordningen. Det så vi allerede i høst under statsbudsjetttrunden.

Vi kan velge å sitte og se på det som skjer eller vi kan velge å være i førersetet og med det forsøke å påvirke i riktig retning.

VOFO skal være i førersetet!

Inge Carlén
styreleder

Tove Johansen
nestleder

Ole-Jacob Thorkildsen
styremedlem

Kjersti Evjen Gangsø
styremedlem

Trond Vegard Sagen Eriksen
styremedlem

Jennecke Johansen
styremedlem

Hilde Søråas Grønhovd
styremedlem

Gro Holstad
generalsekretær

STUDIEFORBUNDENES INTERESSEORGANISASJON

Telefon 22 41 00 00 vofo@vofo.no www.vofo.no